

Leven met beperkingen – in het groot en in het klein

Deze blog verschijnt door corona vertraagd. Mijn werkweek begon met hoge koorts; en aan het eind tikte ik nog de 38 aan. Het viel mij, vooral in het begin, niet mee om me over te geven. Aan de beperking van op bed liggen en van vooral veel slapen. Pas door mijn kleinere wereld te accepteren, werd mijn stemming halverwege beter.

En hoe zit dat nu met ons samen? Hebben we door corona beter met beperkingen leren leven? Medio vorig jaar schreef ik een [blog over beperkingen](#) die zich toen al lieten voelen – terwijl er nog geen Oekraïne-oorlog begonnen was. Inmiddels wordt voelbaar hoe zowel voedsel- als energie-prijzen oplopen. En het aantal onvervulde vacatures. Schiphol gaat alleen al daarom dagelijks tientallen zomervluchten schrappen. Maar de grenzen van de groei van Schiphol blijken sowieso nu echt bereikt, qua stikstof, qua geluid, enzovoort. Ai, stikstof...

Kunnen we hier samen mee omgaan? Minder koopkracht, minder warmte thuis, minder verre vakanties, minder boeren, minder openingsuren in de horeca? Mijn indruk is: niet of nauwelijks...

Tegen stikstof- maatregelen protesteren niet alleen boeren, maar ook groepen VVD- en CDA-leden. Alsof de gevolgen van stikstof veranderen door politieke vertraging ([Don't look up](#) al gekeken?). Aanvaarden dat niet voor alles mensen beschikbaar zijn? Minister Karien van Gennip denkt werkloze Franse of Spaanse jongeren naar Nederland te kunnen halen... Alsof de huisvesting van al onze (illegale) tuinbouw-Polen of gevluchte Oekraïners al prima op orde is... En hoe erg is het, als het tiende café in dezelfde één of twee straten *niet* open is – of definitief dicht moet? Ja, sneu voor de uitbater. Maar vitale banen in bijvoorbeeld zorg of onderwijs hebben een grotere prioriteit, lijkt mij, om mensen voor om te scholen.

Terug van groot (de maatschappij) naar klein - naar elk van ons, die zelf ook nog zijn of haar beperkingen kan hebben. Doe ik te makkelijk over leven met een handicap, prijsstijgingen bij een krappe portemonnee, de boerenzoon op de grond van zijn voorgeslacht? Mijn eigen 'coronaweek' vond ik al lastig. En opnieuw maak ik van dichtbij mee hoe tieners, twintigers van nu worstelen met het doorgroeien naar een volwassen leven waarin je de soms rauwe kanten van het leven zult moeten meedragen. Sommige jongeren zien eerder de dood als uitweg dan dat ze een volwassenheid bereiken waarin ook die beperkingen er mogen zijn.

Dus nee, ik ben er niet op uit om weg te wuiven hoe beperkingen iemand naar de keel kunnen vliegen. We hebben elkaar juist extra nodig om met die onontkoombare beperkingen om te leren gaan. Onontkoombaar. Dat is misschien een lastige boodschap. Maar waarschijnlijk realistischer dan we ruim een halve eeuw samen geleefd hebben.

Rob Nijhoff, 20 juni 2022; reacties: predikant@duiven-velp.nl. *Heb je last van erg sombere gedachten? Zoek een vertrouwd iemand of bel 113. Durf erover te praten. Dat geeft lucht.*